

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA FINANCE

DIREKTORAT ZA SISTEM DAVČNIH,
CARINSKIH IN DRUGIH JAVNIH PRIHODKOV

Župančičeva 3, p.p.644a, 1001 Ljubljana

T: 01 369 67 17

F: 01 369 67 19

OSNOVNI STATISTIČNI PODATKI IZ ODLOČB ODMERE DOHODNINE ZA LETO 2023

Ljubljana, maj 2025

Pripravil:
Sektor za analize in
koordinacijo davčne politike

KAZALO

1. UVOD IN PRAVNA PODLAGA ZA ODMERO DOHODNINE ZA LETO 2023.....	3
1.1. PREGLED SPREMEMB ZAKONA, KI UREJA DOHODNINO IN SO VPLIVALE NA ODMERO DOHODNINE ZA LETO 2023.....	3
1.2. ODMERA DOHODNINE NA LETNI RAVNI (PORAČUN DOHODNINE).....	3
2. FINANČNI REZULTATI DOHODKOV, KI SE VŠTEVAJO V LETNO DAVČNO OSNOVO IZ ODMERE DOHODNINE 2023.....	5
3. PREGLED PORAZDELITVE ZAVEZANCEV PO DOHODKOVNIH RAZREDIH.....	6
4. PREGLED PORAZDELITVE ZAVEZANCEV PO DAVČNIH RAZREDIH	8
5. PORAZDELITEV ZAVEZANCEV PO VRSTAH DOHODKOV	11
6. DAVČNE OLAJŠAVE	15
6.1. SPLOŠNA OLAJŠAVA	15
6.2. OSTALE POSEBNE IN OSEBNE OLAJŠAVE.....	16
6.3 OLAJŠAVE ZA VZDRŽEVANE DRUŽINSKE ČLANE	18

1. Uvod in pravna podlaga za odmero dohodnine za leto 2023

Sistem obdavčitve dohodkov fizičnih oseb je določen z **Zakonom o dohodnini** (Uradni list RS, št. 13/11 – uradno prečiščeno besedilo, 9/12 – odl. US, 24/12, 30/12, 40/12 – ZUJF, 75/12, 94/12, 52/13 – odl. US, 96/13, 29/14 – odl. US, 50/14, 23/15, 55/15, 63/16, 69/17, 21/19, 28/19, 66/19, 39/22, 132/22 – odl. US, 158/22 in 131/23 – ZORZFS; v nadaljnjem besedilu: ZDoh-2).

Zavezanec za dohodnino je le fizična oseba, ne glede na starost in gre torej za davek od dohodkov fizičnih oseb. V skladu z zakonom se z dohodnino obdavčujejo:

- dohodek iz zaposlitve,
- dohodek iz dejavnosti,
- dohodek iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti,
- dohodek iz oddajanja premoženja v najem in iz prenosa premoženjske pravice,
- dohodek iz kapitala,
- drugi dohodki.

Dohodnino od navedenih dohodkov plačujemo lahko kot akontacijo dohodnine, kot dokončni davek in kot dohodnino na letni ravni - poračun.

Pri tem akontacijo dohodnine načeloma plačamo ob izplačilu posameznega dohodka. V največ primerih opravi plačilo akontacije dohodnine plačnik davka (to je izplačevalec dohodka) v obračunu davčnega odtegljaja (npr. akontacijo dohodnine od plače obračuna in plača delodajalec, ki je izplačal plačo). V nekaterih primerih, ko dohodek izplača oseba, ki ni plačnik davka (izplačevalec je npr. fizična oseba ali pa gre za dohodek iz tujine) pa akontacijo dohodnine ugotovi davčni organ na podlagi napovedi davčnega zavezanca. V primeru dohodka iz dejavnosti, in sicer če zavezanec ugotavlja svojo davčno osnovo na podlagi dejanskih prihodkov in dejanskih odhodkov, izračunava akontacijo dohodnine sam v davčnem obračunu, ki ga mora predložiti davčnemu organu najkasneje do 31. marca tekočega leta za preteklo leto.

Dohodki, od katerih je bila med letom plačana akontacija dohodnine, se všttevajo v letno davčno osnovo, pri čemer se med letom plačane akontacije dohodnine odštejejo od odmerjene dohodnine na letni ravni. Dohodnino na letni ravni ugotovi davčni organ z odločbo.

V določenih primerih se za nekatere dohodke plačuje dohodnino kot dokončni davek (kapitalski dobički, dividende, obresti, dohodki iz oddajanja premoženja v najem in dohodki zavezancev iz naslova opravljanja dejavnosti, ki pri tem ugotavljajo svojo davčno osnovo z upoštevanjem dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov).

1.1. Pregled sprememb zakona, ki ureja dohodnino in so vplivale na odmero dohodnine za leto 2023

Pri odmeri dohodnine za leto 2023 je prišlo do nekaterih sprememb davčne lestvice in olajšav, ki so vplivale na odmero. Prišlo je do dviga splošne olajšave s 4.500 evrov na 5.000 evrov in spremembe pri dodatni splošni olajšavi, kjer se je meja za priznanje le-te dvignila s 13.716,33 evrov na 16.000 evrov. V zadnjem, petem davčnem razredu se je stopnja dohodnine zvišala s 45 % na 50 %. V letu 2023 je bila uvedena splošna davčna olajšava za mlade do 29. leta v višini 1.300 evrov, ki velja poleg splošne olajšave. Zvišale so se tudi olajšave za vzdrževane družinske člane.

1.2. Odmera dohodnine na letni ravni (poračun dohodnine)

Od leta 2008 odmera dohodnine poteka na podlagi informativnih izračunov dohodnine (v nadaljnjem besedilu: IID), ki jih zavezanci prejmejo na dom. IID je sestavljen na podlagi uradnih evidenc podatkov izplačevalcev dohodkov in podatkov, ki so jih Finančni upravi RS (v

nadaljnem besedilu: FURS) posredovali zavezanci za dohodnino. IID mora FURS posredovati v skladu z 267. členom Zakona o davčnem postopku najkasneje do 31. maja tekočega leta za preteklo leto. V primeru, da zavezancu IID ni bil vročen do 15. junija tekočega leta za preteklo davčno leto, mora vložiti napoved za odmero dohodnine, ne glede na višino prejetega dohodka. Rok za vložitev napovedi je v tem primeru 31. julij tekočega leta za preteklo leto. Vsak zavezanec mora IID natančno pregledati in v primeru, da se z izračunom ne strinja, mora najpozneje v 30 dneh od datuma odpreme podati ugovor, v nasprotnem primeru IID postane odmerna odločba. Na podlagi morebitnega ugovora mora FURS v skladu z 276. členom Zakona o davčnem postopku izdati novo odločbo o odmeri dohodnine do 31. oktobra za preteklo leto, na katero se lahko zavezanci, ponovno pritožijo, če se ne strinjajo.

~ podatki o izplačanih dohodkih, ki so obdavčeni z dohodnino

Za odmerno leto 2023 je FURS za sestavo IID na letni ravni uporabila podatke o dohodkih iz obračunov davčnega odtegljaja, ki so jih davčnemu organu na dan izplačila predložili izplačevalci individualno po davčnih zavezancih – fizičnih osebah (podatki iz iREK obrazcev).

Izgled obvestila o celoletnih dohodkih, ki jih mora izplačevalec izročiti prejemniku dohodka, je na enak način kot v preteklih letih, določen v prilogi Pravilnika o dostavi podatkov za odmero dohodnine.

~ podatki o vzdrževanih družinskih članih

Podatke o vzdrževanih družinskih članih za leto 2023 so morali izplačevalci FURS predložiti na dan zadnjega izplačila dohodka, najpozneje pa do 31. decembra 2023. Izplačevalci so podatke o vzdrževanih družinskih članih, ki so bili upoštevani pri medletnem izračunu akontacije dohodnine, FURS tudi za leto 2023 posredovali v obliki, kot je bila v veljavi v preteklih letih.

FURS pri IID upošteva tudi podatke o vzdrževanih družinskih članih, ki jih do 5. februarja tekočega leta FURS posredujejo zavezanci za dohodnino. Namreč v primeru, da le-ti ne uveljavljajo posebne olajšave za vzdrževane družinske člane med letom, torej pri izračunu akontacije dohodnine (od dohodkov iz delovnega razmerja, pokojnine ali drugega dohodka) ali želijo podatke o vzdrževanih družinskih članih, kot so bili upoštevani med letom, nekoliko spremeniti, morajo FURS posredovati posebno vlogo za uveljavljanje navedene olajšave do predpisanega roka.

~ drugi podatki, potrebni za odmero dohodnine za leto 2023

Obveznost dajanja podatkov, potrebnih za odmero dohodnine, ki niso vključeni v obračun davčnih odtegljajev, ostaja nespremenjena. Drugi podatki, ki so potrebni za pobiranje dohodnine za leto 2023, so tako kot v preteklih letih določeni v Pravilniku o dostavi podatkov za dohodnino, ki določa vrsto, obliko in način dostave podatkov, izplačevalci pa so jih morali FURS predložiti do 31. januarja 2024.

Zavezanci, ki se s podatki v izračunu ne strinjajo, lahko vložijo ugovor, zaradi tega pa jim je dohodnina ponovno odmerjena. V informaciji so zajeti le podatki o dohodkih, ki se vštevajo v letno davčno osnovo, torej dohodkov, od katerih se dohodnina odmerja na letni ravni z odločbo o odmeri dohodnine.

Informacija je pripravljena na podlagi podatkov iz IID, upoštevajoč morebitne ugovore in pritožbe do dne 30. decembra 2024. Ker analiza statističnih podatkov, ki jo pripravlja FURS, upošteva le pravnomočne odločbe, prihaja do nekoliko drugačnih statističnih podatkov v analizah Ministrstva za finance in FURS.

2. Finančni rezultati dohodkov, ki se vštevajo v letno davčno osnovo iz odmere dohodnine 2023

V letu 2023 je imelo v skladu z Zakonom o dohodnini obdavčljive dohodke 1.569.171 davčnih zavezancev, ki so tudi prejeli odločbo o odmeri dohodnine. V primerjavi z odmero dohodnine za leto 2022 se je število zavezancev povečalo za 0,4 %, odmerjena dohodnina pa je bila v letu 2023 višja za 8,9 %.

V letno davčno osnovo za leto 2023 so se všteli dohodki iz zaposlitve, drugega pogodbenega razmerja, dejavnosti (le dohodki zavezancev, ki ugotavljajo svojo davčno osnovo z upoštevanjem dejanskih prihodkov in dejanskih odhodkov), osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti in prenosa premoženjske pravice ter kategorija drugih dohodkov.

Tabela 1: Osnovni podatki iz odmere dohodnine za obdobje od 2020 do 2023

Zneski v mio evrih

	2020	2021	2022	2023	2023/2022
Število zavezancev	1.539.685	1.549.617	1.562.779	1.569.171	100,4
Dohodek	24.998	27.099	28.998	31.484	108,6
Dohodnina	2.139	2.439	2.516	2.741	108,9
Akontacija dohodnine	2.420	2.758	2.809	3.042	108,3
Dohodek na zavezanca (eur)	16.236	17.487	18.555	20.064	108,1
Dohodnina na zavezanca (eur)	1.389	1.574	1.610	1.747	108,5
Doplačila					
število zavezancev	307.872	352.539	160.476	318.686	198,6
Skupaj	62	74	77	84	109,6
na zavezanca (eur)	202	210	478	264	55,2
Vračila					
število zavezancev	728.839	701.424	935.056	741.230	79,3
Skupaj	344	392	370	386	104,3
na zavezanca (eur)	471	560	395	520	131,6

Vir: Odločbe o odmeri dohodnine za leta 2020 do 2023, FURS

Skupni dohodki, ki se vštevajo v letno davčno osnovo so v letu 2023 znašali 31.484 mio evrov, kar je v povprečju 20.064 evrov na zavezanca, kar predstavlja 75,3 % povprečne letne plače, dosežene v letu 2023.

Od navedenih skupnih dohodkov je bila odmerjena dohodnina v višini 2.741 mio evrov, kar je v povprečju 1.747 evrov na zavezanca. Med letom je bilo v obliki akontacij dohodnine plačanih 3.042 mio evrov, kar predstavlja za 264 mio evrov več, kot je bilo končno odmerjene dohodnine.

Na podlagi odločb o odmeri dohodnine je moralo dohodnino **doplačati** 318.686 zavezancev oziroma nekaj več kot 20 % vseh davčnih zavezancev, in sicer v višini nekaj več kot 84 mio evrov, kar pomeni 3 % od skupno odmerjene dohodnine. Povprečni znesek doplačila je znašal 264 evrov na zavezanca.

Do **vračila** dohodnine je bilo upravičenih 741.230 zavezancev oziroma nekaj več kot 47 % vseh zavezancev, in sicer v skupni višini 385,7 mio evrov, kar pomeni nekaj več kot 14 % skupno odmerjene dohodnine. Povprečni znesek vračila je znašal nekaj več kot 520 evrov na zavezanca.

Zavezancev, ki niso imeli ne vračila ne doplačila dohodnine je bilo 509.255 oziroma nekaj več kot 32 % vseh zavezancev, medtem ko je bilo v letu 2022 takih zavezancev 467.247 (nekaj manj kot 30 % vseh zavezancev).

3. Pregled porazdelitve zavezancev po dohodkovnih razredih

Porazdelitev zavezancev glede na višino doseženega bruto dohodka, opredeljenega v odstotku od povprečne letne plače zaposlenih v Republiki Sloveniji za leto 2023 (v višini 26.651,40 evrov) pokaže, da je imelo nekaj manj kot 77 % vseh davčnih zavezancev bruto dohodek v višini do povprečne letne plače in so skupaj plačali nekaj več kot 23 % dohodnine.

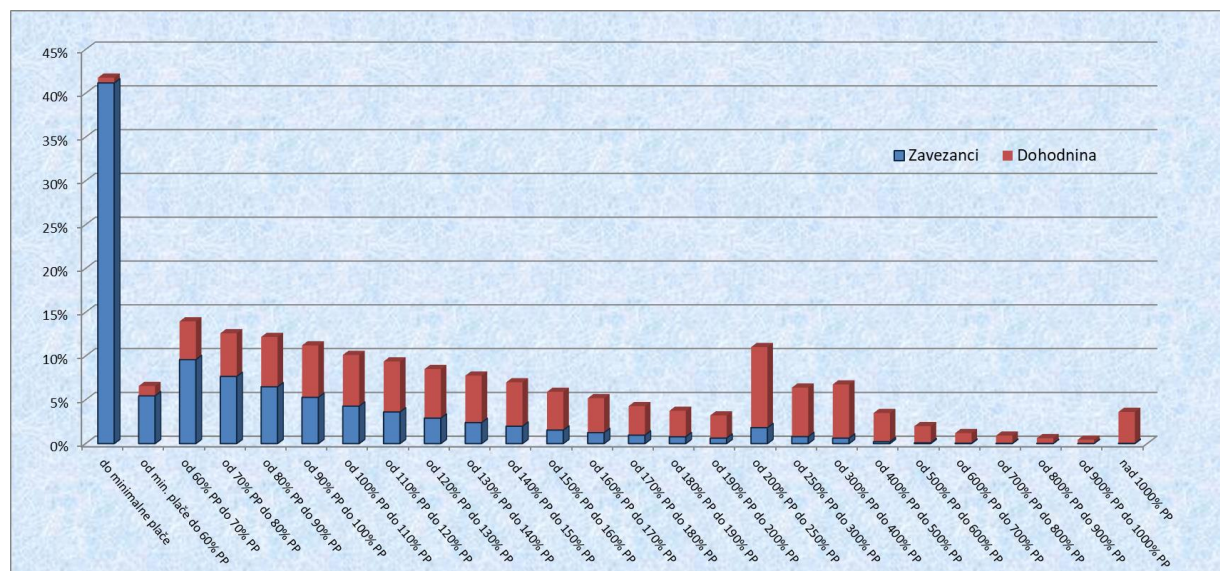
Zavezancev z dohodkom do višine minimalne plače (do 14.440,32 evrov) je bilo v letu 2023 skupaj nekaj manj kot 43 %, plačali pa so 0,6 % celotne dohodnine. V povprečju je imel vsak davčni zavezanec iz tega dohodkovnega razreda v tem letu 8.007 evrov dohodka, kar je za 6.433 evrov manj od zneska minimalne plače veljavne v letu 2023.

Zavezancev z dohodkom v višini nad minimalno plačo do povprečne plače je bilo 536.689 oziroma nekaj več kot 34 % vseh zavezancev, razpolagali so z 20.091 evri dohodka na zavezanca ter plačali v povprečju 1.166 evrov dohodnine, kar predstavlja nekaj manj kot 23 % celotne dohodnine.

Davčnih zavezancev z bruto dohodki med eno in tremi povprečnimi plačami je bilo 22 %, delež njihove davčne obveznosti v skupni dohodnini pa je znašal 59,8 %. V povprečju so imeli ti davčni zavezanci 39.000 evrov dohodka in so plačali v povprečju 4.739 evrov dohodnine na zavezanca.

Dohodke, ki so presegli tri povprečne letne plače v Republiki Sloveniji, je imelo 15.291 zavezancev oziroma nekaj manj kot 1 % vseh zavezancev. Dohodnina, ki jo je plačala ta skupina zavezancev z najvišjimi bruto dohodki, je v skupni dohodnini zavzemala nekaj manj kot 17 %, v povprečju pa je zavezanec plačal 30.197 evrov dohodnine.

Graf 1: Porazdelitev zavezancev in dohodnine po dohodkovnih razredih

Vir: Lastni prikaz Ministrstva za finance

Tabela 2: Porazdelitev zavezancev, njihovega dohodka in dohodnine po dohodkovnih razredih

Dohodkovni razred	Zavezanci		Dohodek			Dohodnina			Zneski v €	
	Število	Struktura	Znesek	Struktura	Na zavezanca	Znesek	Struktura	Na zavezanca	Znesek	Efektivna davčna stopnja
do minimalne plače	668.591	42,61%	5.353.441.078	17,0%	8.007	15.115.941	0,6%	23	375.667.884	4,0%
od min. plače do 60% PP	84.984	5,42%	1.310.745.550	4,2%	15.423	29.523.881	1,1%	347	441.919.813	6,7%
od 60% PP do 70% PP	146.139	9,31%	2.563.481.554	8,1%	17.541	115.041.377	4,2%	787	1.021.239.049	11,3%
od 70% PP do 80% PP	121.239	7,73%	2.454.833.597	7,8%	20.248	144.269.818	5,3%	1.190	1.075.090.840	13,4%
od 80% PP do 90% PP	102.033	6,50%	2.342.119.827	7,4%	22.955	166.542.783	6,1%	1.632	1.068.090.387	15,6%
od 90% PP do 100% PP	82.294	5,24%	2.111.336.983	6,7%	25.656	170.461.298	6,2%	2.071	1.005.445.113	17,0%
od 100% PP do 110% PP	68.395	4,36%	1.940.334.320	6,2%	28.370	169.803.989	6,2%	2.483	972.559.827	17,5%
od 110% PP do 120% PP	54.156	3,45%	1.682.207.723	5,3%	31.062	163.218.810	6,0%	3.014	859.263.933	19,0%
od 120% PP do 130% PP	44.398	2,83%	1.499.569.126	4,8%	33.776	158.096.702	5,8%	3.561	786.401.626	20,1%
od 130% PP do 140% PP	37.164	2,37%	1.355.448.517	4,3%	36.472	152.860.473	5,6%	4.113	730.520.596	20,9%
od 140% PP do 150% PP	28.826	1,84%	1.129.116.583	3,6%	39.170	134.196.810	4,9%	4.655	624.027.757	21,5%
od 150% PP do 160% PP	23.143	1,47%	969.255.595	3,1%	41.881	120.288.289	4,4%	5.198	546.463.550	22,0%
od 160% PP do 170% PP	17.586	1,12%	783.935.991	2,5%	44.577	101.590.006	3,7%	5.777	450.729.639	22,5%
od 170% PP do 180% PP	13.827	0,88%	653.829.115	2,1%	47.286	88.522.045	3,2%	6.402	382.628.314	23,1%
od 180% PP do 190% PP	11.045	0,70%	552.137.453	1,8%	49.990	77.793.260	2,8%	7.043	328.251.860	23,7%
od 190% PP do 200% PP	9.054	0,58%	477.192.046	1,5%	52.705	69.521.271	2,5%	7.679	286.510.220	24,3%
od 200% PP do 250% PP	26.338	1,68%	1.576.527.018	5,0%	59.858	250.136.532	9,1%	9.497	980.954.561	25,5%
od 250% PP do 300% PP	11.690	0,74%	859.740.905	2,7%	73.545	151.992.037	5,5%	13.002	558.498.283	27,2%
od 300% PP do 400% PP	9.112	0,58%	838.440.609	2,7%	92.015	169.011.531	6,2%	18.548	569.532.344	29,7%
od 400% PP do 500% PP	3.100	0,20%	371.124.918	1,2%	119.718	87.014.343	3,2%	28.069	260.610.961	33,4%
od 500% PP do 600% PP	1.310	0,08%	192.334.397	0,6%	146.820	50.855.673	1,9%	38.821	138.442.877	36,7%
od 600% PP do 700% PP	660	0,04%	115.027.226	0,4%	174.284	32.934.332	1,2%	49.901	84.493.999	39,0%
od 700% PP do 800% PP	408	0,03%	82.038.900	0,3%	201.076	24.772.976	0,9%	60.718	61.093.862	40,5%
od 800% PP do 900% PP	199	0,01%	45.391.512	0,1%	228.098	14.286.470	0,5%	71.791	34.150.257	41,8%
od 900% PP do 1000% PP	126	0,01%	32.381.089	0,1%	256.993	10.613.317	0,4%	84.233	24.613.310	43,1%
nad 1000% PP	376	0,02%	192.127.315	0,6%	510.977	72.259.547	2,6%	192.180	154.747.628	46,7%
nerazporejeni oz. brez dohodka	2.978	0,19%								
Skupaj	1.569.171	100%	31.484.118.949	100%	20.064	2.740.723.512	100%	1.747	13.821.948.492	19,8%

Vir: Odločbe o odmeri dohodnine za leto 2023, FURS

4. Pregled porazdelitve zavezancev po davčnih razredih

Porazdelitev zavezancev po davčnih razredih pokaže, da je bilo v prvem davčnem razredu porazdeljenih 60,6 % zavezancev, ki so plačali nekaj manj kot 9 % celotne dohodnine.

Nekaj manj kot 33 % zavezancev je bilo porazdeljenih v drugi davčni razred, njihova odmerjena dohodnina pa je predstavljala nekaj manj kot 48 % celotne dohodnine. V povprečju je znašala dohodnina 2.538 evrov na zavezanca.

V tretjem davčnem razredu je bilo porazdeljenih 5,4 % vseh zavezancev, ki so plačali 25,2 % dohodnine. Tem zavezancem je bila odmerjena povprečna dohodnina v višini 8.154 evrov.

V četrtem davčnem razredu je bilo porazdeljenih 0,7 % vseh zavezancev, ki so plačali 7,1 % celotne dohodnine. Tem zavezancem je bila odmerjena povprečna dohodnina v višini 17.509 evrov.

Manj kot pol odstotka zavezancev je bilo v zadnjem, petem davčnem razredu. Njihova povprečna dohodnina na zavezanca je znašala 46.150 evrov, skupaj pa jim je bila obračunana dohodnina v znesku nekaj več kot 306 mio evrov, kar predstavlja 11,2 % celotne odmerjene dohodnine.

Tabela 3: Porazdelitev zavezancev in realizirane dohodnine po davčnih razredih

Davčni razred	Zavezanci		Dohodek			Dohodnina		
	Število	Struktura	Znesek v eur	Struktura	Na zavezanca v eur	Znesek v eur	Struktura	Na zavezanca v eur
DR 1	951.095	60,6%	10.569.687.686	33,6%	11.113	240.012.098	8,8%	252
DR 2	515.658	32,9%	14.354.126.344	45,6%	27.837	1.308.868.537	47,8%	2.538
DR 3	84.595	5,4%	4.513.988.223	14,3%	53.360	689.745.884	25,2%	8.154
DR 4	11.188	0,7%	979.956.324	3,1%	87.590	195.892.913	7,1%	17.509
DR 5	6.635	0,4%	1.066.360.372	3,4%	160.717	306.204.080	11,2%	46.150
Skupaj	1.569.171	100%	31.484.118.949	100%	20.064	2.740.723.512	100%	1.747

Vir: Odločbe o odmeri dohodnine za leto 2023, FURS

OPOMBA:

Davčni razred 1 vključuje osnovo do 8.755 evrov.

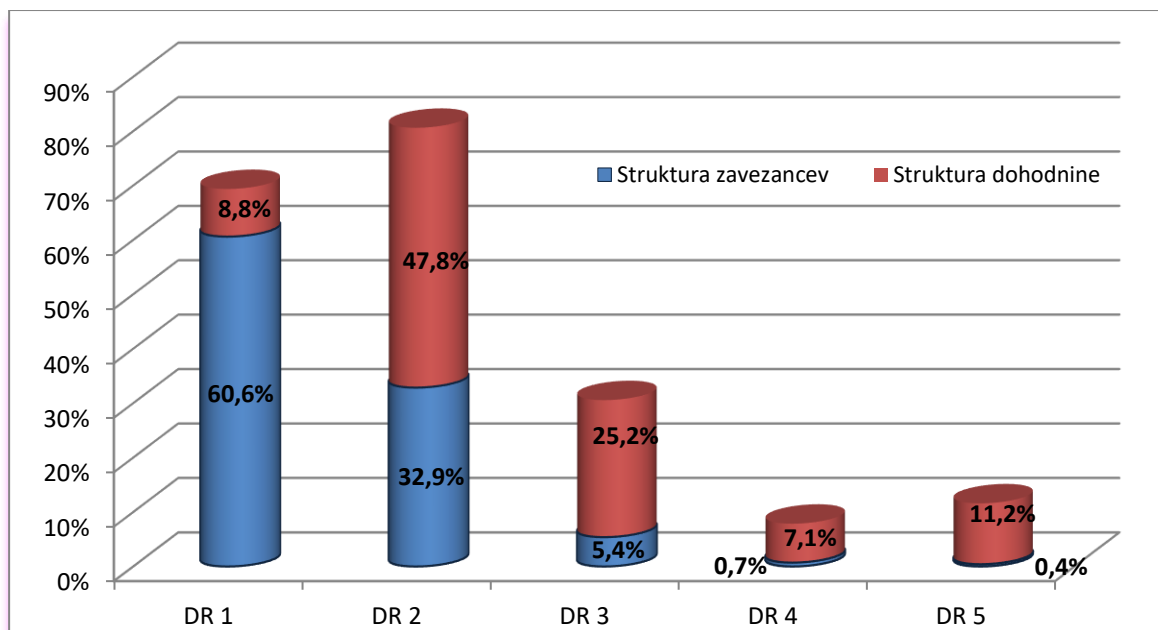
Davčni razred 2 vključuje osnovo nad 8.755 evrov do 25.750 evrov.

Davčni razred 3 vključuje osnovo nad 25.750 evrov do 51.500 evrov.

Davčni razred 4 vključuje osnovo nad 51.500 evrov do 74.160 evrov.

Davčni razred 5 vključuje osnovo nad 74.160 evrov.

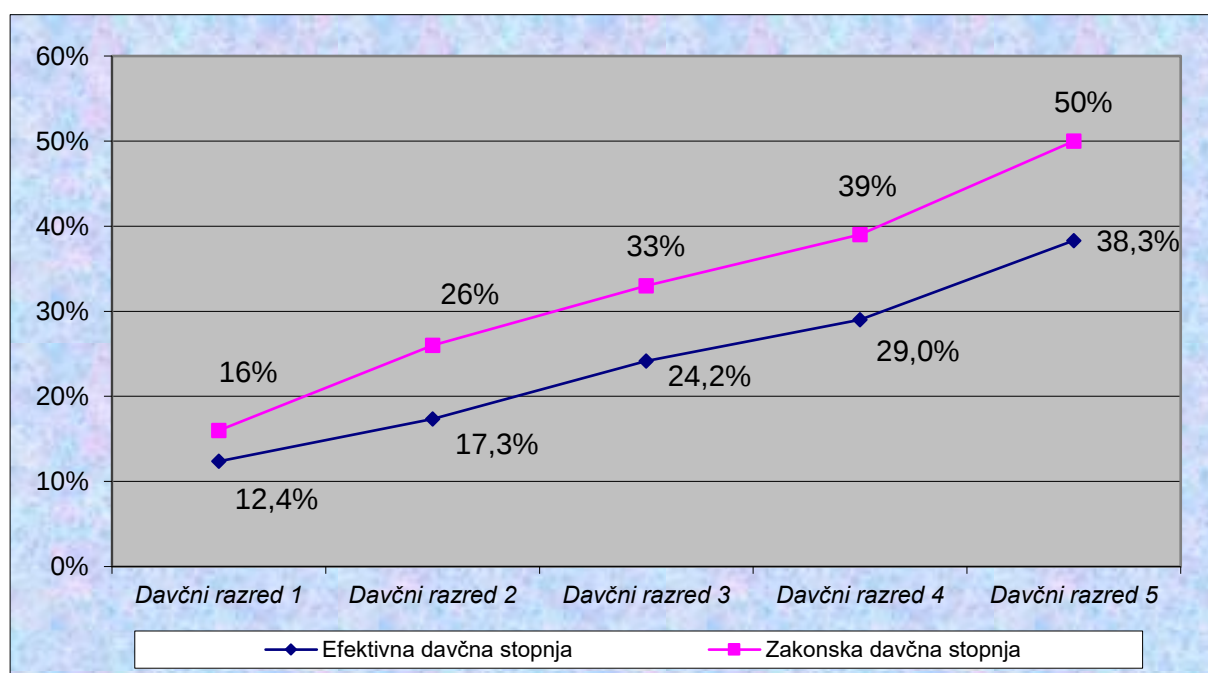
Graf 2: Davčni zavezanci in dohodnina po davčnih razredih za leto 2023

Vir: Lastni prikaz Ministrstva za finance

Povprečna efektivna davčna stopnja, izražena z razmerjem med dohodnino in davčno osnovo, je v letu 2023 znašala **19,8 %** in se je glede na leto 2022 zvišala za 0,7 odstotnih točk. Po davčnih razredih je različna in je bila v prvem davčnem razredu, kjer velja zakonska stopnja 16 %, efektivna davčna stopnja **12,4 %**, v primerjavi z letom 2022 se je zvišala za 0,2 odstotne točke. V drugem davčnem razredu, kjer je zakonska stopnja določena v višini 26 %, je efektivna davčna stopnja znašala **17,3 %**, v primerjavi z letom 2022 se je zvišala za 0,2 odstotni točki. V tretjem davčnem razredu, kjer je zakonsko določena stopnja v višini 33 %, je efektivna davčna stopnja znašala **24,2 %**. Glede na leto prej je efektivna davčna stopnja ostala nespremenjena. V četrtem davčnem razredu z zakonsko stopnjo 39 % je efektivna davčna stopnja znašala **29 %** in je glede na preteklo leto ostala nespremenjena. V zadnjem davčnem razredu z zakonsko stopnjo 50 % je znašala efektivna davčna stopnja **38,3 %** ter se je v primerjavi z letom 2022 zvišala za 1,3 %.

Graf 3: Prikaz zakonskih in efektivnih davčnih stopenj po davčnih razredih

Vir: Lastni prikaz Ministrstva za finance

Tabela 4 prikazuje strukturo davčnih zavezancev po davčnih razredih od leta 2016 do leta 2023. Z vidika primerjave in predvsem razumevanja podatkov, pa izpostavljamo nekatere ukrepe, ki so pomembno vplivali na število zavezancev po davčnih razredih.

Pri odmeri dohodnine za leto 2017 je prišlo do spremembe dohodkovnega praga za upravičenost do višje dodatne splošne olajšave za 300 evrov, z 10.866,37 evra skupnih aktivnih dohodkov zavezanca na 11.166,37 evra skupnih aktivnih dohodkov zavezanca. Pri lestvici za odmero dohodnine se je med veljavni 2. in 3. razred uvedel nov davčni razred, to je pri neto davčni osnovi nad 20.400 evrov do 48.000 evrov in stopnjo 34 %. Hkrati se je stopnja v četrtem davčnem razredu znižala z 41 % na 39 %, medtem ko je stopnja v zadnjem davčnem razredu ostala nespremenjena, to je v višini 50 %.

Pri odmeri dohodnine za leto 2018 je prišlo do spremembe pri določitvi dodatne splošne olajšave, in sicer se je odpravila stopničavost dodatne splošne olajšave. Za zavezance s skupnim letnim dohodkom med 11.166,37 evrov in 13.316,83 evrov se je dodatna splošna olajšava določila linearno glede na doseženi dohodek. Sprememba je odpravila situacije, ko je zavezanec pri višji bruto plači lahko prejel nižjo neto plačo, iz razloga nezvezno določene dodatne splošne olajšave.

Pri določitvi olajšave za študente in dijake, ki se izobražujejo vse do dopolnjenega 26. leta starosti se je olajšava zvišala z 2.477,03 evra na 3.302,70 evrov.

V letu 2018 se je zvišala meja neobdavčenega dela plače iz poslovne uspešnosti s 70 % povprečne mesečne plače zaposlenih v Sloveniji na višino 100 %.

Pri odmeri dohodnine za leto 2019 je prišlo do spremembe pri izplačilu regresa za letni dopust. S tem letom se v davčno osnovo ne všteva več izplačilo regresa za letni dopust do višine 100 % zadnje znane povprečne mesečne plače zaposlenih v Sloveniji.

Na prerazporejanje števila davčnih zavezancev v letu 2020 pa je v veliki meri imela vpliv sprememba dohodninske lestvice, in sicer zvišanje mej davčnih razredov. Posredno pa je vplival tudi dvig splošne olajšave.

V letu 2021 ni bilo nobenih sprememb zakona, ki ureja dohodnino, ki bi imele vpliv na odmero. Zaradi povišanja dohodkov in prejema interventnih dodatkov, ki so jih posamezniki prejeli v času COVID-19 in so se vštevali določeni v odmero dohodnine, je prišlo do znižanja deleža v prvem davčnem razredu iz 65,6 % na 61,1 %.

V letu 2022 je na zvišanje deleža davčnih zavezancev v prvem davčnem razredu v veliki meri vplivalo zvišanje splošne olajšave na 4.500 evrov, sprememba oz. zvišanje meje za upravičenost do dodatne splošne olajšave, ki je določena linearno, kot tudi uvedba t.i. seniorske olajšave za starejše nad 70. let. Uvedena je bila nova olajšava za zavezance, ki prostovoljno in nepoklicno opravljajo operativne naloge zaščite, reševanja in pomoči nepretrgoma najmanj 10 let. V petem davčnem razredu se je stopnja dohodnine znižala s 50 % na 45 %.

V letu 2023 je prišlo do dviga splošne olajšave s 4.500 evrov na 5.000 evrov in spremembe pri dodatni splošni olajšavi, kjer se je meja za priznanje le-te dvignila s 13.716,33 evrov na 16.000 evrov. V zadnjem, petem davčnem razredu se je stopnja dohodnine zvišala s 45 % na 50 %. Zvišale so se tudi olajšave za vzdrževane družinske člane.

Tabela 4: Struktura davčnih zavezancev po davčnih razredih v obdobju od 2016 do 2023

Leto	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Davčni razred 1	69,8 %	68,2 %	65,2 %	65,4 %	65,6%	61,1%	62,4%	60,6%
Davčni razred 2	24,7 %	26,0 %	28,3 %	27,8 %	29,8%	33,2%	32,2%	32,9%
Davčni razred 3	5,3 %	5,1 %	5,7 %	6,0 %	3,8%	4,8%	4,5%	5,4%
Davčni razred 4	0,2 %	0,5 %	0,5 %	0,5 %	0,5%	0,6%	0,6%	0,7%
Davčni razred 5		0,3 %	0,3 %	0,3 %	0,3%	0,3%	0,3%	0,4%
Skupaj	100%	100 %	100 %	100 %	100 %	100%	100%	100%

Vir: Odločbe o odmeri dohodnine od leta 2016 do 2023, FURS

5. Porazdelitev zavezancev po vrstah dohodkov

Pregled porazdelitve zavezancev po posameznih vrstah dohodkov nam pokaže, da je največ zavezancev, in sicer nekaj manj kot 56 % prejelo dohodke iz naslova dohodkov iz delovnega razmerja (plač, nadomestila plač in povračila stroškov), delež teh dohodkov v skupnih dohodkih, ki se všttevajo v letno davčno osnovo pa je znašal nekaj manj kot 68 %.

Regres je prejelo nekaj več kot 54 % zavezancev oz. 848.404 zavezancev, v povprečju je znašal na zavezanca 1.507 evrov. Podrobnejša analiza prejemnikov regresa pokaže, da je bilo med njimi 29.967 zavezancev, ki so prejeli regres višji od povprečne plače v letu 2023, obdavčeni del je znašal nekaj več kot 11 mio evrov.

Del plače za poslovno uspešnost je prejelo 365.633 zavezancev. V povprečju je znašal ta dohodek 1.353 evrov na zavezanca. Od teh je 48.546 zavezancev oz. 13,3 % prejelo ta dohodek višji od povprečne plače.

Število zavezancev, ki prejemajo pokojnine iz naslova obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja, je bilo nekaj manj kot 35 % vseh zavezancev, z nekaj manj kot 19 % deležem v skupnih dohodkih.

Dohodek iz drugega pogodbenega razmerja je v letu 2023 predstavljal 2 % v skupnih dohodkih vseh davčnih zavezancev. Dohodki prejeti na podlagi pogodb o delu, pogodb o avtorskem delu, iz naslova sejnin, nagrad članom nadzornega sveta, ipd. so predstavljali nekaj manj kot 1 % v celotnih dohodkih, dohodke iz tega naslova je v letu 2023 prejelo 6,8 % vseh zavezancev. Dohodki dijakov in študentov, doseženi prek pooblaščenih organizacij, so predstavljali nekaj več kot 1 % skupnih dohodkov vseh davčnih zavezancev, in sicer je imelo 6,2 % zavezancev dohodke iz tega naslova. Med zavezanci s »študentskim prejemkom«, ki jim je bila izdana odmerna odločba, je bilo 97.446 takih, ki so dosegali tovrstne dohodke v času statusa in so bili upravičeni do posebne osebne olajšave. Dohodke iz naslova študentskega dela v času brez statusa je prejelo 1.316 davčnih zavezancev. V to skupino dohodkov sodijo tudi dohodki verskih delavcev, katerih delež v skupnih dohodkih je praktično zanemarljiv, saj ne dosega niti 0,01 %.

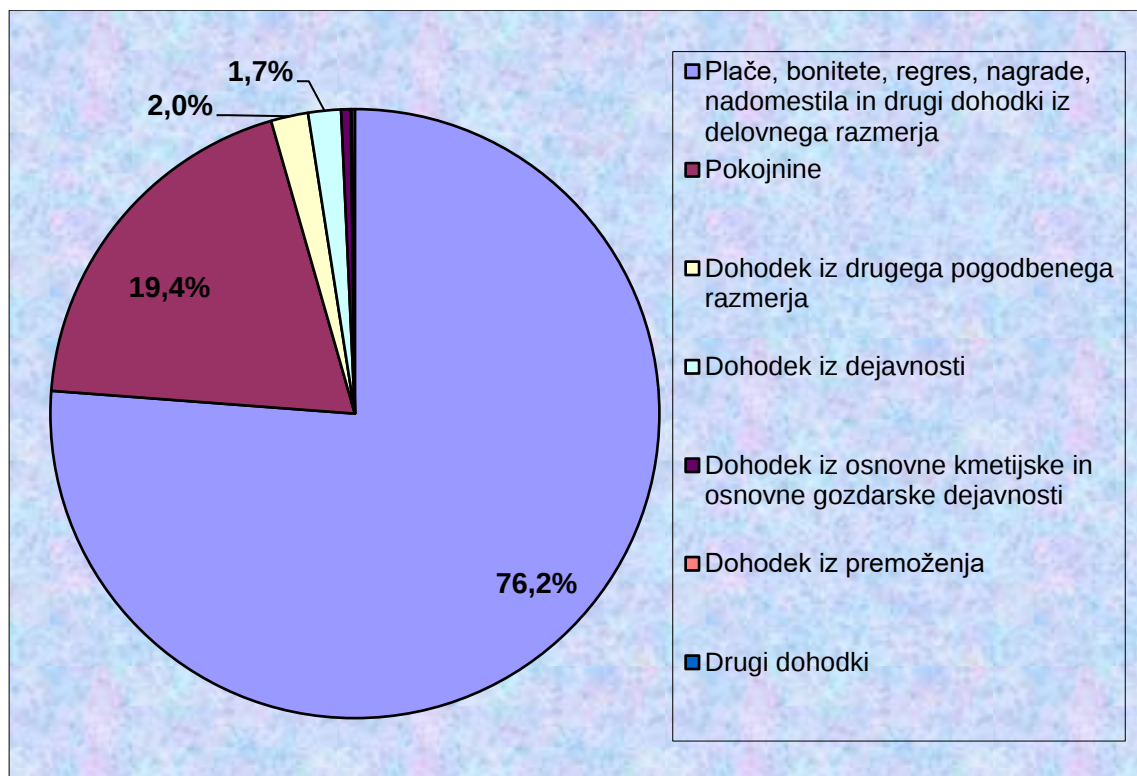
V okviru dohodkov iz dejavnosti je v letni osnovi za odmero dohodnine upoštevan le dobiček, ugotovljen na podlagi davčnega obračuna tistih zavezancev, ki ugotavljajo svojo davčno osnovo z upoštevanjem dejanskih prihodkov in dejanskih odhodkov. Iz podatkov je razvidno, da je 3,6 % zavezancev izkazovalo to vrsto dohodka. V strukturi skupnih dohodkov pa so dosegli 1,7 %.

Dohodek iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti je predstavljal 0,5 % delež v celotnih dohodkih vseh zavezancev, izkazovalo pa ga je 162.988 zavezancev oziroma nekaj več kot 10 % vseh zavezancev.

Med dohodkom iz premoženja je dohodek iz prenosa premoženjske pravice, kot tisti, ki se upošteva v letno odmero dohodnine. Ta dohodek je izkazovalo skupaj 10.776 zavezancev, ki so dosegli skupaj 13,7 mio evrov dohodka, kar predstavlja le 0,04 % delež v celotnih dohodkih.

Med drugimi dohodki prevladujejo preostali drugi dohodki, z 0,2 % deležem v celotnih dohodkih vseh zavezancev, kamor sodijo zlasti nagrade, nagrade v naravi in podobna izplačila, dobitki v nagradnih igrah, ki niso igre na srečo, kadrovske štipendije, če presegajo minimalno plačo oziroma 160 % minimalne plače za študij v tujini.

Graf 4: Struktura dohodkov po posameznih virih dohodnine za leto 2023

Vir: Lastni prikaz Ministrstva za finance

Tabela 5: Porazdelitev zavezancev glede na posamezne vire dohodnine
Zneski v evrih

Oznaka	Vrsta dohodka	Davčni zavezanci rezidenti		Bruto dohodek		Dohodek na zavezanca	Akontacija dohodnine
		Število	Struktura	Znesek	Struktura		Znesek
Dohodek iz zaposlitve							
1101	Plača, nadomestilo plače in povračila stroškov v zvezi z delom	878.002	56,0%	21.349.350.807	67,8%	24.316	2.724.350.412
1102	Bonitete	156.723	10,0%	97.655.781	0,3%	623	1.905.805
1103	Regres za letni dopust	848.404	54,1%	1.278.485.808	4,1%	1.507	1.449.377
1104	Jubilejne nagrade, odpravnine ob upokojitvi in solidarnostne pomoči	88.824	5,7%	39.052.240	0,1%	440	7.693.818
1105	Premije za prostovoljno dodatno pokojninsko in invalidsko zavarovanje	315	0,0%	222.661	0,0%	707	3.854
1106	Pokojnine iz naslova obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja	544.727	34,7%	5.916.953.234	18,8%	10.862	33.792.325
1107	Nadomestila iz naslova obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja	47.157	3,0%	181.219.223	0,6%	3.843	11.570.785
1108	Nadomestila in drugi dohodki iz naslova obveznega socialnega zavarovanja	104.540	6,7%	502.618.332	1,6%	4.808	37.561.287
1109	Drugi dohodki iz delovnega razmerja	145.275	9,3%	220.698.049	0,7%	1.519	46.035.388
1110	Dohodek za vodenje družbe	357	0,0%	6.287.205	0,0%	17.611	1.360.924
1111	Del plače za poslovno uspešnost	365.633	23,3%	494.663.474	1,6%	1.353	22.250.951
	Skupaj			30.087.206.814	94,0%		2.887.974.926
Dohodek iz drugega pogodbenega razmerja							
1211	Dohodki dijakov in študentov, upravičenih do posebne olajšave	97.446	6,2%	334.563.599	1,1%	3.433	843.455
1212	Dohodki dijakov in študentov, ki niso upravičeni do posebne olajšave	1.316	0,1%	4.527.383	0,014%	3.440	231.612
1220	Dohodki verskih delavcev	68	0,004%	554.367	0,002%	8.152	116.547
1230	Preostali dohodki iz drugega pogodbenega razmerja	106.433	6,8%	281.878.913	0,9%	2.648	57.740.372
	Skupaj			621.524.262	2,0%		58.931.986
Dohodek iz dejavnosti							
2100	Dobiček, ugotovljen na podlagi davčnega obračuna	56.423	3,6%	547.215.670	1,7%	9.698	82.040.466
	Skupaj			547.215.670	1,7%		82.040.466
Dohodek iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti							
3100	Dohodek iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti	162.988	10,4%	158.610.357	0,5%	973	9.240.890
	Skupaj			158.610.357	0,5%		9.240.890
Dohodek iz premoženja							
4200	Dohodek iz prenosa premoženjske pravice	10.776	0,7%	13.698.310	0,04%	1.271	3.032.312
	Skupaj			13.698.310	0,04%		3.032.312
Drugi dohodki							
6100	Darila	5.170	0,33%	1.936.087	0,01%	374	482.545
6200	Priznavalnine	265	0,02%	1.184.668	0,00%	4.470	136.242
6300	Preostali drugi dohodki	33.347	2,13%	52.599.706	0,17%	1.577	13.010.113
6500	Nadomestilo za uporabo lastnih sredstev prostovoljca	6	0,00%	1.936	0,00%	323	0
6700	Dohodek Fulbrightovega programa izmenjav	10	0,00%	141.139	0,00%	14.114	23.558
	Skupaj			55.863.536	0,2%		13.652.458
	Skupaj	1.569.171		31.484.118.949		20.064	3.054.873.038

Vir: Odločbe o odmeri dohodnine za leto 2023, FURS

Tabela 6: Porazdelitev zavezancev, ki so imeli samo enega od virov dohodnine

Zneski v evrih

Oznaka	Vrsta dohodka	Število zavezancev	Delež v skupnem številu zavezancev *	Delež v številu zavezancev iz naslova določenega vira **	Dohodek	Dohodek na zavezanca
Dohodek iz zaposlitve						
1101	Plača, nadomestilo plače in povračila stroškov v zvezi z delom	14.095	0,9%	1,6%	193.215.216	13.708
1102	Bonitete	3	0,0%	0,0%	38.271	12.757
1103	Regres za letni dopust	336	0,0%	0,0%	50.134	149
1106	Pokojnine iz naslova obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja	351.177	22,4%	64,5%	3.848.377.418	10.959
1107	Nadomestila iz naslova obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja	9.893	0,6%	21,0%	53.291.496	5.387
1108	Nadomestila in drugi dohodki iz naslova obveznega socialnega zavarovanja	10.124	0,6%	9,7%	48.031.844	4.744
1109	Drugi dohodki iz delovnega razmerja	3.162	0,2%	2,2%	20.417.045	6.457
1110	Dohodek za vodenje družbe	127	0,0%	35,6%	2.790.657	21.974
1111	Del plače za poslovno uspešnost	55	0,0%	0,0%	35.411	644
	Skupaj	388.972	24,8%		4.166.247.492	10.711
Dohodek iz drugega pogodbenega razmerja						
1211	Dohodki dijakov in študentov, upravičenih do posebne olajšave	79.769	5,1%	81,9%	256.845.342	3.220
1212	Dohodki dijakov in študentov, ki niso upravičeni do posebne olajšave	482	0,0%	36,6%	2.201.963	4.568
1220	Dohodki verskih delavcev	47	0,0%	69,1%	390.726	8.313
1230	Preostali dohodki iz drugega pogodbenega razmerja	5.031	0,3%	4,7%	10.581.417	2.103
	Skupaj	85.329	5,4%		270.019.448	3.164
Dohodek iz dejavnosti						
2100	Dobiček, ugotovljen na podlagi davčnega obračuna	22.365	1,4%	39,6%	275.258.063	12.308
	Skupaj	22.365	1,4%		275.258.063	12.308
Dohodek iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti						
3100	Dohodek iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti	17.565	1,1%	10,8%	29.632.875	1.687
	Skupaj	17.565	1,1%		29.632.875	1.687
Dohodek iz premoženja						
4200	Dohodek iz prenosa premoženjske pravice	1.207	0,1%	11,2%	496.640	411
	Skupaj	1.207	0,1%		496.640	411
Drugi dohodki						
6100	Darila	226	0,0%	4,4%	126.994	562
6200	Priznavalnine	4	0,0%	1,5%	4.358	1.090
6300	Preostali drugi dohodki	2.197	0,1%	6,6%	3.418.439	1.556
	Skupaj	2.427	0,2%		3.549.791	1.463
	Skupaj	517.865	33,0%		4.745.204.310	9.163

* primerjava števila zavezancev, ki so imeli samo en vir dohodka s skupnim številom zavezancev

** primerjava števila zavezancev, ki so imeli samo en vir dohodka s številom zavezancev iz naslova določenega vira

Vir: Odločbe o odmeri dohodnine za leto 2023, FURS

Zavezancev, ki so imeli samo eno vrsto dohodka je bilo 517.865 oziroma 33 % vseh zavezancev. Od tega je bilo 22,4 % izmed vseh zavezancev samo z dohodki iz naslova pokojnin, medtem ko je imelo 5,1 % vseh zavezancev dohodke dijakov in študentov, upravičenih do posebne olajšave. Pri preostalih posameznih dohodkih je bilo zavezancev manj kot 1,5 %.

6. Davčne olajšave

6.1. Splošna olajšava

V skladu z Zakonom o dohodnini se vsakemu rezidentu prizna zmanjšanje letne davčne osnove v višini splošne olajšave pod pogojem, da drug rezident za njega ne uveljavlja posebne olajšave za vzdrževanega družinskega člana. Splošna olajšava je v letu 2023 znašala 5.000 evrov. V celotnem številu davčnih zavezancev je bilo 765.643 oz. nekaj manj kot 49 % takih, ki so uveljavljali samo splošno olajšavo, plačali pa so nekaj manj kot 97 % dohodnine.

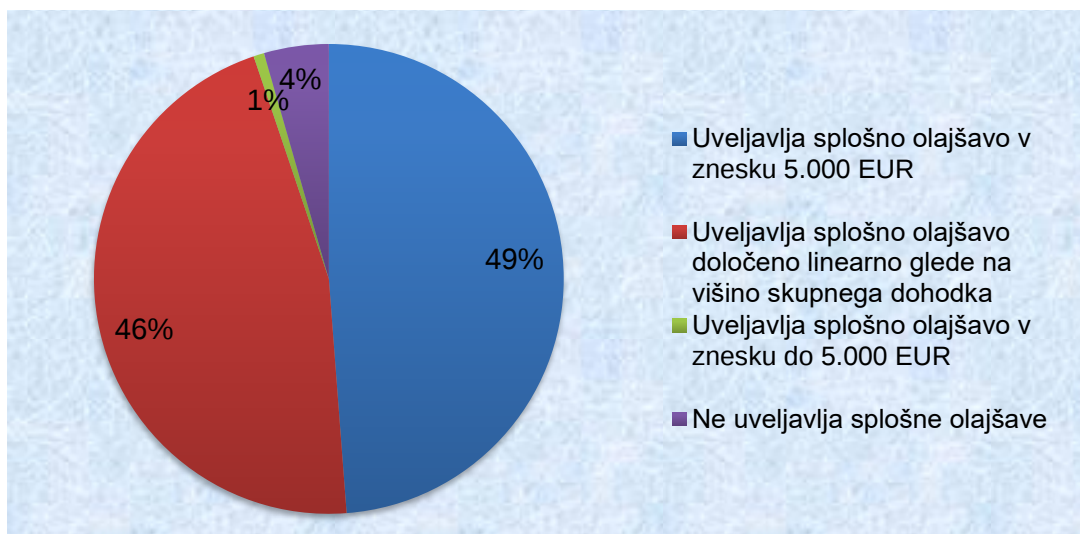
Zavezanci z nizkimi dohodki, in sicer vsi, ki so imeli skupne letne dohodke do višine 16.000 evrov, so lahko uveljavljali tudi dodatno splošno olajšavo, ki se prizna v odvisnosti od skupnega dohodka zavezanca. V letu 2023 je 722.118 zavezancev uveljavljalo t.i. linearno olajšavo, kar predstavlja 46 % vseh zavezancev. V primerjavi z letom 2022 je bilo število zavezancev, ki so uveljavljali linearno splošno olajšavo, večje, saj je bilo v tem letu skupaj 643.539 zavezancev (oz. 41 % vseh). Ti zavezanci so uveljavljali povprečno še 951 evrov ostalih olajšav.

Med vsemi zavezanci je bilo v letu 2023 skupaj 69.837 tistih, ki niso uveljavljali splošne olajšave, plačali pa so v povprečju 58 evrov dohodnine na zavezanca, ti zavezanci so uveljavljali v povprečju 13 evrov drugih olajšav. Med njimi je bilo največ, in sicer 63.436 zavezancev, ki so imeli dohodek dijakov in študentov, upravičenih do posebne olajšave, povprečno so dosegli iz tega vira 2.553 evrov dohodka. V manjšem delu so sledili zavezanci z drugimi dohodki iz delovnega razmerja, teh zavezancev je bilo 3.381, ki so imeli v povprečju 286 evrov dohodka iz tega vira ter dohodki iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti, teh je bilo skupaj 2.444 in so imeli povprečni dohodek iz tega naslova 618 evrov.

Zavezanci, ki so uveljavljali splošno olajšavo v višini 5.000 evrov, so plačali v povprečju 3.464 evrov dohodnine na zavezanca, medtem ko so zavezanci z uveljavljeno linearno olajšavo v povprečju plačali 105 evrov dohodnine na zavezanca.

Zavezanci, ki so imeli uveljavljano olajšavo nižjo od 5.000 evrov, so plačali v povprečju 741 evrov dohodnine. Takih zavezancev je bilo 11.573. Ti zavezanci so uveljavljali povprečno še 458 evrov ostalih olajšav. Uveljavljena olajšava je lahko nižja od 5.000 evrov, ker zavezanci niso upravičeni do celotne višine olajšave, saj je del leta drug zavezanec za njega uveljavljal posebno olajšavo za vzdrževanega družinskega člana. Lahko pa so zavezanci sicer uveljavljali celoten znesek olajšave, vendar je bil znesek priznane olajšave nižji od zakonsko določene, kot posledica tega, da je njihova davčna osnova prenizka.

Graf 5: Struktura davčnih zavezancev po višini uveljavljene splošne olajšave v letu 2023

Vir: Lastni prikaz Ministrstva za finance

Tabela 7: Porazdelitev davčnih zavezancev glede na uveljavljanje splošne olajšave v letu 2023

	Število zav	Delež	Dohodnina	Višina splošne in dodatne splošne olajšave*	Povprečni znesek olajšave	Povprečni znesek odmerjene dohodnine	Znesek ostalih olajšav	Povprečni znesek ostalih olajšav
Uveljavlja splošno olajšavo v znesku 5.000 EUR	765.643	48,8%	2.652.250.948	3.828.215.000	5.000	3.464	1.497.546.066	1.956
Uveljavlja splošno olajšavo določeno linearno glede na višino skupnega dohodka	722.118	46,0%	75.822.443	8.683.446.320	12.025	105	686.642.600	951
Uveljavlja splošno olajšavo v znesku do 5.000 EUR	11.573	0,7%	8.570.171	37.784.846	3.265	741	5.304.062	458
Ne uveljavlja splošne olajšave	69.837	4,5%	4.079.950	0	0	58	893.444	13
Skupaj	1.569.171	100%	2.740.723.512	12.549.446.165	7.998	1.747	2.190.386.173	1.396

*Opomba: Zavezanci so uveljavljali celoten znesek olajšave, vendar je bila lahko dejanska priznana olajšava nižja od zakonsko določene, kot posledica tega, da je njihova davčna osnova prenizka oz. so bili del leta vzdrževani družinski člani.

Vir: Lastni prikaz Ministrstva za finance

Tabela 8: Porazdelitev davčnih zavezancev, ki so uveljavljali samo splošno olajšavo v letu 2023

	Število zavezancev	Delež	Dohodnina	Višina splošne in dodatne splošne olajšave*	Povprečni znesek olajšave	Povprečni znesek odmerjene dohodnine
Uveljavlja splošno olajšavo v znesku 5.000 EUR	343.138	47,7%	1.214.493.707	1.715.690.000	5.000	3.539
Uveljavlja splošno olajšavo določeno linearno glede na višino skupnega dohodka	370.639	51,5%	53.285.133	4.691.741.541	12.659	144
Uveljavlja splošno olajšavo v znesku do 5.000 EUR	5.733	0,8%	4.029.329	17.797.919	3.104	703
Skupaj	719.510	100%	1.271.808.168	6.425.229.461	8.930	1.768

*Opomba: Zavezanci so uveljavljali celoten znesek olajšave, vendar je bila lahko dejanska priznana olajšava nižja od zakonsko določene, kot posledica tega, da je njihova davčna osnova prenizka oz. so bili del leta vzdrževani družinski člani.

Vir: Lastni prikaz Ministrstva za finance

Zavezancem, ki so uveljavljali samo splošno olajšavo v višini 5.000 evrov in niso imeli ostalih olajšav, je bila v povprečju odmerjena dohodnina v višini 3.539 evrov. Takih zavezancev je bilo 343.138. Zavezancev, ki so imeli uveljavljano olajšavo nižjo od 5.000 evrov in niso uveljavljali ostalih olajšav, je bilo 5.733, plačali so v povprečju 703 evrov dohodnine. Zavezancev, ki so uveljavljali t.i. linearno splošno olajšavo, je bilo 370.639 kar je 51,5 % vseh zavezancev. V povprečju so plačali 144 evrov dohodnine.

6.2. Ostale posebne in osebne olajšave

V okviru osebnih olajšav, se je rezidentu, invalidu s 100 % telesno okvaro, priznalo zmanjšanje letne davčne osnove v višini 18.188,61 evrov letno, če mu je bila priznana pravica do tuje nege in pomoči. Olajšavo je uveljavljalo 0,26 % vseh davčnih zavezancev.

Poleg navedenih olajšav so zavezanci uveljavljali tudi posebno olajšavo za vzdrževane družinske člane, in sicer je olajšavo uveljavilo nekaj manj kot 24 % vseh davčnih zavezancev. Podrobnejša analiza podatkov nam pokaže, da je izmed celotnega števila uveljavljene olajšave namenjene vzdrževanim družinskim članom, največji delež, 86,9 % bilo namenjeno olajšavi za otroke. 2,8 % je bilo uveljavljene olajšave za otroke, ki potrebujejo posebno nego in varstvo in 10,3 % je bilo uveljavljene olajšave za vsakega drugega vzdrževanega družinskega člana. Olajšavo za upokojece v višini 13,5 % odmerjene pokojnine je uveljavljalo 259.137

upokojencev. Nekoliko višje število je bilo zavezancev, ki so uveljavljali olajšavo za starejše od 70. let, in sicer je bilo takih zavezancev 305.146. Olajšavo za zavezance, ki prostovoljno in nepoklicno opravljajo operativne naloge zaščite, reševanja in pomoč je uveljavljalo 25.216 zavezancev oz. 1,6 % vseh.

V letu 2023 je novo olajšavo za mlade do 29 let uveljavljalo 124.644 zavezancev, skupna višina uveljavljene olajšave pa je znašala 137.004.880 evrov. Povprečna olajšava na posameznega upravičenca je znašala približno 1.100 evrov. Največ zavezancev 84.045 in s tem tudi največji del olajšav 109,1 mio evrov se je nanašal na tiste, ki so uveljavljali olajšavo 12 mesecev.

Tabela 9: Število zavezancev glede na uveljavljanje olajšav

Vsi zavezanci iz odmer	1.569.171	
1. Splošna olajšava	1.499.334	95,5%
2. Olajšava za invalida s 100% telesno okvaro	4.040	0,26%
3. Olajšava za študente	97.446	6,2%
4. Olajšava za vzdrževane otroke	325.396	20,7%
5. Olajšava za vzdrževane otroke, ki potrebujejo posebno nego in varstvo	10.431	0,7%
6. Olajšava za vzdrževane družinske člane	38.643	2,5%
7. Olajšava za prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje	57.483	3,7%
8. Olajšava za upokojence	259.137	16,5%
9. Olajšava za upokojence nad 70 let	305.146	19,4%
10. Olajšava za zavezance, ki prostovoljno in nepoklicno opravljajo operativne naloge	25.216	1,6%
11. Olajšava za mlade do 29 let	124.644	7,9%

Opomba: Skupni seštevek različnih kombinacij olajšav ni enak številu vseh zavezancev iz odmer, ker lahko zavezanci uveljavljajo različne kombinacije olajšav in se tako lahko pojavijo v eni ali drugi skupini

Vir: Odločbe o odmeri dohodnine za leto 2023, FURS

Iz Tabele 10 je razvidna porazdelitev davčnih zavezancev, ki so uveljavljali olajšavo za invalide s 100 % telesno okvaro, olajšavo za vzdrževane družinske člane, upokojence, starejše od 70 let, za prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje in za prostovoljno in nepoklicno opravljanje operativnih nalog po davčnih razredih. Iz podatkov o deležih (glede na skupno število zavezancev v posameznem razredu) je v 1. davčnem razredu uveljavljalo olajšavo za vzdrževane družinske člane 13,8 % zavezancev, v 2. davčnem razredu nekaj manj kot 28 %, v 3. davčnem razredu nekaj manj kot 41 %, 50,9 % zavezancev v 4. davčnem razredu ter v 5. davčnem razredu 58 %. Delež zavezancev z uveljavljano olajšavo raste z višino dohodka, kar enako velja tudi pri olajšavi za prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje. Slednje je prav gotovo povezano s tem, da olajšavo uveljavljajo zavezanci z višjimi dohodki, saj je pri teh zavezancih učinek olajšave višji, kot pri tistih z nižjimi dohodki.

V primerjavi z vsemi zavezanci je bilo v 1. davčnem razredu 26,6 % takih, ki so uveljavljali olajšavo za starejše od 70 let, v 2. davčnem razredu 9,6 %, v preostalih razredih pa med 2,4 in 3,1 %.

Največ 12.288 zavezancev (1,3 % vseh zavezancev), ki prostovoljno in nepoklicno opravljajo operativne naloge zaščite, reševanja in pomoč je bilo v drugem davčnem razredu, v prvem davčnem razredu jih je bilo 1,2 % vseh, medtem ko je v naslednjih davčnih razredih uveljavljalo to olajšavo sorazmerno malo zavezancev.

Tabela 10: Porazdelitev davčnih zavezancev glede uveljavljanja davčnih olajšav po davčnih razredih za leto 2023

Davčni razred	Olajšava za invalida s 100% okvaro		Olajšava za vzdrževane družinske člane		Olajšava za upokoјence		Olajšava za starejše od 70 let		Olajšava za PDPZ		Olajšava za opravljanje operativnih nalog	
	št. zav	delež	št. zav	delež	št. zav	delež	št. zav	delež	št. zav	Delež	št. zav	delež
DR 1	3.980	0,42%	131.332	13,8%	132.996	14,0%	252.827	26,6%	8.807	0,9%	11.098	1,2%
DR 2	46	0,01%	143.127	27,8%	111.460	21,6%	49.249	9,6%	34.394	6,7%	12.288	1,3%
DR 3	10	0,01%	34.418	40,7%	12.391	14,6%	2.638	3,1%	11.503	13,6%	1.608	0,2%
DR 4	1	0,01%	5.691	50,9%	1.507	13,5%	268	2,4%	1.755	15,7%	144	0,0%
DR 5	3	0,05%	3.851	58,0%	783	11,8%	164	2,5%	1.024	15,4%	78	0,0%
Skupaj	4.040	0,3%	318.419	20,3%	259.137	16,5%	305.146	20,3%	57.483	3,7%	25.216	0,0%

Opomba: Deleži po davčnih razredih so prikazani glede na skupno število zavezancev po posameznem razredu.
Vir: Odločbe o odmeri dohodnine za leto 2023, FURS

6.3 Olajšave za vzdrževane družinske člane

V letu 2023 je bilo 1.569.171 zavezancev, ki so prejeli odločbo o odmeri dohodnine in med njimi je bilo nekaj več kot 21 % zavezancev, ki so uveljavljali olajšavo za vzdrževane otroke, 2,5 % vseh zavezancev je uveljavljalo olajšavo za vzdrževane družinske člane. Najmanjši delež vseh zavezancev, in sicer 0,7 %, je uveljavljalo olajšavo za vzdrževane otroke, ki potrebujejo posebno nego in varstvo.

Tabela 11: Število zavezancev, ki so uveljavljali vzdrževane družinske člane

Olajšava	Št. davčnih zavezancev *	Višina priznanih davčnih olajšav v evrih	Povprečna višina priznanih olajšav v evrih	Št. vzdrževanih članov **
(A1) - otrok do 18. leta starosti	258.284	1.092.553.883	2.570	425.153
(A2) - otrok od 18. do 26. leta starosti, ki neprekinjeno ali s prekinitvijo do enega leta nadaljuje šolanje	70.187	178.008.021	2.097	84.876
(A3) - otrok starejši od 26 let, ki je vpisan na študij do 26. leta starosti	2.110	1.614.161	721	2.240
(A4) - otrok, ki je starejši od 18 let, ki se ne izobražuje in je prijavljen pri službi za zaposlovanje	2.818	1.389.141	447	3.111
(A5) - otrok, ki potrebuje posebno nego	8.240	64.607.690	7.293	8.859
(B1) - otrok, ki ima status invalida in nadaljuje šolanje na srednji, višji ali visoki stopnji, ne glede na starost	715	5.398.852	7.189	751
(B2) - otrok, ki ima status invalida in se ne šola, kadar ima manjše dohodke od višine posebne olajšave za vzdrževanega otroka	1.860	14.448.401	7.565	1.910
(C) - zakonec ali zunajzakonski partner, ki ni zaposlen	46.622	89.355.310	1.885	47.402
(D) - starš	2.763	4.819.174	1.597	3.018
(E) - drug član kmetijskega gospodinjstva	260	272.723	858	318
Skupaj	393.859	1.452.467.357	2.514	577.638

* št. davčnih zavezancev ne pomeni različnih zavezancev, ampak so to zavezanci, ki uveljavljajo posamezno sorodstveno olajšavo,

** vsak vzdrževani družinski član je upoštevan le enkrat, tako da se vzdrževani družinski člani ne podvajajo v primeru delitve olajšave med več zavezancev.

Vir: odločbe o odmeri dohodnine za leto 2023

Pri odmeri dohodnine za leto 2023 je bilo skupaj 577.638 vzdrževanih družinskih članov, od tega je bilo 515.380 vzdrževanih otrok (A1 – A4) oz. 89,2 % vseh vzdrževanih družinskih članov. Med vsemi vzdrževanimi člani je bilo otrok do 18. leta starosti (A1) 73,6 %, otrok od 18. do 26. leta starosti, ki neprekinjeno ali s prekinitvijo do enega leta nadaljuje šolanje (A2) je

bilo 14,7 %. Otrok starejših od 26 let, ki so bili vpisani na študij do 26. leta starosti (A3) je bilo 0,4 %. Otrok, ki so bili starejši od 18 let, ki se niso izobraževali in so bili prijavljeni pri službi za zaposlovanje, (A4) je bilo 0,4 %. Otrok, ki so potrebovali posebno nego (A5), je bilo 1,5 %. Otrok nezmožnih za delo ne glede na starost (B1 – B2) je bilo 0,5 %. Zakoncev ali zunajzakonskih partnerjev, ki niso bili zaposleni (C), je bilo 8,2 %. Staršev (D) je bilo 0,5 % in drugih članov kmetijskega gospodinjstva (E) manj kot 0,1 % glede na vse vzdrževane družinske člane.